

AUST-AGDER
FYLKESKOMMUNE

Vest-Agder
fylkeskommune

Reglement for skyss av elever i videregående skole i Aust- og Vest-Agder

Foto: Agder Kollektivtrafikk AS

Reglement er vedtatt av hovedutvalg for samferdsel, areal og miljø i møte den 29. mars 2017.
Administrativ endringer: 23. mai 2017 og 1. juli 2018.

Innhold

1. Lovgrunnlag.....	2
2. Rett til skoleskyss.....	2
2.1. Hvem har rett til skyss eller skysstilskudd	2
2.2. Særskilt om elever på videregående skole utenfor eget bostedsfylke	2
2.3. Særskilt om elever med funksjonshemming (spesialskyss) og midlertidig sykdom/skade	2
2.4. Særskilt om elever i utplassering og praksis	3
2.5. Særskilt om alternativ opplæring/undervisning flere steder	3
2.6. Særskilt om fagopplæring i skole.....	3
2.7. Særskilt om ledsager.....	3
2.8. Særskilt om voksne elever	3
2.9. Lærlinger	4
2.10. Hospitanter og studenter	4
3. Om skoleveien.....	4
3.1. Definisjon.....	4
3.2. Spesielt for Aust-Agder.....	4
4. Om bosted.....	4
4.1. Bostedsdefinisjon	4
4.2. Delt bosted	4
4.3. Avlastningshjem	5
4.4. Midlertidig bosted	5
4.5. Institusjon	5
5. Tilskudd til bruk av privat skyssmiddel (skysstilskudd)	5
6. Unntak fra retten til fri skoleskyss	5
6.1. Dispensasjon fra plikten til fri skoleskyss for elever i Kristiansregionen	5
7. Hvordan søke om skoleskyss	6
7.1. Hvordan søke om fri skyss	6
7.2. Hvordan søke om skysstilskudd	6
8. Misbruk eller tap av skolereisekort	6
9. Klageadgang	6

1. Lovgrunnlag

Lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) §§ 7-2, 7-3, 7-4 og 13-4 med tilhørende forskrifter samt diverse rundskriv om skoleskyss fra Utdanningsdirektoratet, danner hovedgrunnlaget for skyssreglementet.

2. Rett til skoleskyss

2.1. Hvem har rett til skyss eller skysstilskudd

Elever på vidaregåande skole, som bor mer enn **seks kilometer** fra skolen, eller må reise med båt, har rett til gratis skyss eller tilskudd til bruk av privat skyssmiddel (skysstilskudd) fra fylkeskommunen.

Agder Kollektivtrafikk AS (AKT) avgjør om eleven tildeles fri skoleskyss eller skysstilskudd. Som skoleskyss regnes den daglige transporten mellom hjem og skole til skolens ordinære start- og sluttider. Der det ikke er grunnlag for å sette opp egen skolerute eller i tilfeller hvor det ikke er mulig for eleven å benytte ordinært rutetilbud, gjelder ordningen med tilskudd til bruk av privat skyssmiddel (skysstilskudd), se punkt 5.

Skyssretten omfatter elever som har folkeregistrert adresse i Aust- eller Vest-Agder og som tar utdanning ved vidaregåande skole i sitt bostedsfylke. Retten til skyss gjelder innenfor begge Agder-fylkene i de tilfellene hvor eleven har søkt og ikke fått tilbud om tilsvarende utdanning i sitt fylke og den aktuelle fylkeskommune hvor eleven har folkeregistrert adresse har godkjent elevplassen. Skyssordningen gjelder for 190 skoledager.

Med elev menes de som er tatt inn på vidaregåande opplæring etter gjeldende inntaksregler og som er registrert med elevstatus. Elevene gis som hovedregel bare skysstilbud til den skolen de er tatt inn på etter gjeldende inntaksregler.

Lovgrunnlag: Opplæringsloven §§ 7-2 og 13-4

2.2. Særskilt om elever på vidaregåande skole utenfor eget bostedsfylke

Elever som går på vidaregåande skole utenfor eget bostedsfylke gis som hovedregel skysstilbud dersom elevene har søkt og ikke fått tilbud om tilsvarende utdanning i sitt bostedsfylke og den aktuelle fylkeskommunen har godkjent elevplassen.

Lovgrunnlag: Opplæringsloven § 7-2.

Funksjonshemmede elever som går på knutepunktskole (utdanningstilbud for hørselshemmede) i andre fylker har rett til inntil 13 hjemreiser hvert skoleår. Dersom oppholdet ved skolen kun omfatter deler av skoleåret avkortes antall hjemreiser tilsvarende.

Lovgrunnlag: Opplæringsloven § 3-9

2.3. Særskilt om elever med funksjonshemming (spesialskyss) og midlertidig sykdom/skade

For funksjonshemmede elever og elever med midlertidig skade eller sykdom som etter legeerklæring har behov for spesielt tilrettelagt skyss, skal det sørges for daglig skyss uten hensyn til minsteavstand.

Legeerklæring/sakkyndiguttalelse skal foreligge før søknaden behandles og denne skal entydig beskrive behovet for tilrettelagt skyss. Dersom eleven ikke kan benytte offentlig kollektivtransport må dette komme klart frem. Søknad fylles ut på fastsatt skjema i henhold til etterspurte opplysninger.

Søknadsfrist for spesielt tilrettelagt skyss er 20. mai for påfølgende skoleår. Søknaden sendes til AKT.

Lovgrunnlag: Opplæringsloven § 7-3 med merknader fra Ot.prp. nr. 46 (1997-98).

2.4. Særskilt om elever i utplassering og praksis

Dersom utplassering i praksis er en obligatorisk del av undervisningen i faget blir skyss dekket etter samme regler som skyss mellom hjem og skole. Elever som må ha utplassering så langt fra hjem/skole at daglig skyss ikke er aktuelt, får eleven dekket skyss for daglig reise mellom hybel og arbeidssted dersom vilkårene for øvrig er oppfylt. Skyss dekkes ikke i skolens ferie/fridager. Reglene om ungdomskort i Kristiansandregionen gjelder også i forbindelse med utplassering i praksis.

Elever/lærlinger ved Teknisk allmennfaglig utdanning (TAF) har rett til skoleskyss de 2 første skoleårene. Det gjelder skyss både i forhold til den teoretiske delen ved skolen og i forhold til praktiske opplæringa ute i bedriften. De 2 siste årene er de lærlinger med lærekontrakt og lærlinger har i henhold til opplæringsloven ikke rett til fri skoleskyss.

Elevene skal benytte kollektivtransport og i utgangspunktet benytte sitt ordinære reisekort. Der dette ikke finnes kan det søkes om skysstilskudd.

Skyssretten kan avgrenses dersom utplassering- og praksisstedet ligger uforholdsmessig langt fra hjemmet.

Lovgrunnlag: Opplæringsloven § 7-2 og merknader fra Ot.prp. nr. 46 (1997-98) til § 7-2.

2.5. Særskilt om alternativ opplæring/undervisning flere steder

Skolen har det økonomiske ansvaret for skyss dersom undervisningen én eller flere dager i uka er lagt utenfor skolens geografiske område.

I tillegg til skyss mellom bosted og skole, kan elevene ha behov for skyss i skoletiden. Det er ikke gitt spesielle regler for slik skyss, men siden den videregående opplæringen skal være gratis, må den enkelte skole dekke kostnader for skyss i de tilfeller hvor deler av undervisningen gis i lokaler utenfor skolens geografiske område. Slike skyssbehov kan for eksempel omfatte skyss til bibliotek, svømmeundervisning, gymnastikk, musikkundervisning eller dansetimer etc.

Lovgrunnlag: Opplæringsloven §§ 3-1 og 7-2.

2.6. Særskilt om fagopplæring i skole

Elever på fagopplæring i skole har elevstatus og dermed også skyssrett på samme grunnlag som andre ordinære elever. Skyss utover 190 dager i året dekkes av skoleeier.

Lovgrunnlag: Opplæringslovens § 7-2.

2.7. Særskilt om ledsager

Elever har rett til nødvendig reisefølge/ledsager dersom behovet for ledsager dokumenteres ved legeerklæring/ sakkyndig uttalelse. I tilfeller hvor elever ikke kan reise alene, og hvor det er påkrevd med ledsager, har skoleeier ansvaret for å skaffe, organisere og finansiere slikt reisefølge. Finansieringen skal dekke skysskostnader og andre utgifter knyttet til dette.

Lovgrunnlag: Opplæringsloven §§ 7-4, 9a-3, Udir-3-2009 pkt. 11.

2.8. Særskilt om voksne elever

Voksne elever, over 25 år, som får ordinær videregående opplæring har samme skyssrett som øvrige elever.

Elever som får tilbud om opplæring som er spesielt organisert og tilrettelagt for voksne i henhold til opplæringslovens § 4A-3 har ikke rett til fri skoleskyss.

Lovgrunnlag: Opplæringsloven §§ 3-1, 7-2, 4A-3 og Udir-2-2008.

2.9. Lærlinger

Lærlinger har ikke rett på fri skyss etter opplæringslovens bestemmelser. Lærlinger som har obligatorisk teoriopplæring over kortere tidsrom har skyssrett dersom reise til og fra undervisning ikke dekkes av andre. Det må på forhånd søkes AKT om fri skyss eller skyssgodtgjørelse for den tiden undervisningen pågår.

Lovgrunnlag: Opplæringsloven §§ 4-1 og 7-2.

2.10. Hospitanter og studenter

Hospitanter eller studenter ved teknisk fagskole eller på høyere nivå enn videregående skole har ikke rett på fri skyss etter opplæringsloven.

Lovgrunnlag: Opplæringslovens § 7-2 og Fagskoleloven.

3. Om skoleveien

3.1. Definisjon

Med skoleveien menes veien mellom elevens bosted og skolen eleven går på. Avstanden måles etter korteste gangbare, vinterbrøytete vei mellom bosted og skole. Målinger foretatt med AKT's digitale verktøy er å anse som korrekt oppmåling.

Opplæringsloven gir ikke rett til fri skoleskyss for videregående elever på grunnlag av særlig farlig eller vanskelig skolevei. At skoleveien anses som farlig eller vanskelig å ferdes på har ingen betydning for retten til skoleskyss, så lenge veien er tillatt for gående. Det legges til grunn at elever på videregående skole har god forståelse av trafikkbildet.

Det legges til grunn at elever på videregående skole må kunne gå opptil **tre kilometer** til nærmeste holdeplass. Hvis avstanden overstiger tre kilometer kan eleven søke om skysstilskudd, se punkt 5.

Lovgrunnlag: Opplæringsloven § 7-2 og Udir-3-2009 pkt. 2.

3.2. Spesielt for Aust-Agder

For elever ved Arendal videregående skole måles avstanden mellom bopel og skole til det skoleanlegget som gir lengst avstand (enten avdeling Tyholmen eller avdeling Barbu).

Elever bosatt på Hisøy og Tromøy som oppfyller avstandskravet til skoleskyss kan etter søknad også innvilges transport med ferje.

4. Om bosted

4.1. Bostedsdefinisjon

Med elevens bosted menes folkeregistrerte adresse, hybel eller fosterhjem.

Dersom eleven bor på hybel, blir denne regnet som elevens bosted. Elever som bor på hybel får ikke dekket utgifter i forbindelse med hjemreiser i helger, ferier eller på fridager.

Skyss fra sommer-/fritidsbolig innvilges ikke.

Lovgrunnlag: Opplæringsloven § 13-3 og Udir-3-2009 pkt. 5.

4.2. Delt bosted

Elever med foreldre som ikke bor sammen har rett til skyss til/fra skolen og til/fra begge foreldres bosted når foreldrene har delt daglig omsorg. Delt daglig omsorg innebærer at eleven bor tilnærmet like mye hos begge foreldrene. Det forutsettes at adressen det søkes skyss til/fra oppfyller avstandskravet satt i opplæringsloven § 7-2. Vurderinger knyttet til forsvarlig reisetid og/eller økonomi vil kunne avgrense retten til skyss fra begge bosted.

Lovgrunnlag: Udir-3-2009 pkt. 4.

4.3. Avlastningshjem

Funksjonshemmede elever som har fått innvilget avlastningshjem av kommunen, har rett til nødvendig skoleskyss, også når de i perioder oppholder seg i avlastningshjemmet.

Lovgrunnlag: Opplæringsloven § 13-3 og Udir-3-2009 pkt. 5.

4.4. Midlertidig bosted

Ungdom som tas hånd om av barnevernet kan få midlertidig bosted på en korttidsinstitusjon eller lignende. Skyss i denne perioden er tett knyttet til tiltaket barnevernet har gjort etter barnevernloven. Barnevernet er økonomisk og praktisk ansvarlig for skysssen.

Lovgrunnlag: Udir-3-2009 pkt. 5.

4.5. Institusjon

Når det blir gjort vedtak om plassering av elever i institusjon etter barnevernloven, er det den fylkeskommunen hvor institusjonen ligger som har ansvaret for å oppfylle retten til videregående opplæring, spesialpedagogisk hjelp og skoleskyss.

All skyss mellom institusjon og opplæringssted skal avtales med AKT før oppstart.

Lovgrunnlag: Udir-3-2009 pkt. 5.

5. Tilskudd til bruk av privat skyssmiddel (skysstilskudd)

Der det ikke er grunnlag for å sette opp skolebuss, eller i tilfeller hvor det ikke er mulig for eleven å benytte ordinært rutetilbud, kan det søkes om skysstilskudd på hele eller deler av skoleveien.

Det kan søkes om skysstilskudd dersom:

- a) Avstanden mellom hjem og eksisterende rute/nærmeste holdeplass er 3 km eller mer én vei, forutsatt at hele avstanden mellom hjem og skole er minst 6 km én vei.
- b) Samlet reise- og ventetid ved bruk av kollektive transportmidler blir urimelig lang. Vurderingen ses i sammenheng med skolens start- og sluttid.

Elevenes utgifter til skysstilskudd på hele/eller deler av strekningen mellom bosted og skole refunderes halvårlig, etter attesterte fremmøtedager av skolen.

Skyssopplegg skal godkjennes gjennom vedtak på forhånd.

Skyssgodtgjørelse utbetales etterskuddsvis inntil to ganger pr. år. Kostnadene utover kilometergodtgjørelse skal dokumenteres.

Det gis ikke skyssgodtgjørelse til elever som kan følge et rutegående transporttilbud, men som ønsker å benytte sine egne biler ut fra sosiale-/velferdshensyn.

Lovgrunnlag: Forskrift til opplæringslova § 10-2.

6. Unntak fra retten til fri skoleskyss

6.1. Dispensasjon fra plikten til fri skoleskyss for elever i Kristiansregionen

Retten til gratis skyss kan erstattes av subsidierte rabattordninger som gir generell adgang til offentlig transport. Etter forskrift til opplæringsloven § 10-3 kan det gis dispensasjon fra plikten til å sørge for gratis skoleskyss, jf. opplæringsloven § 7-2. Det er Fylkesmannen i Aust og Vest-Agder som har myndighet til å innvilge en slik dispensasjon. Dispensasjon gis for ett år om gangen.

I Vest-Agder er det innvilget dispensasjon fra plikten til fri skoleskyss for elever som bor og går på skole i Kristiansand og sentrale deler av Vennesla, Søgne og Songdalen kommuner. Dette innebærer at for disse elevene er retten til fri skoleskyss opphørt.

Elever i dette området, som ønsker å bruke buss til/fra skolen, må selv kjøpe Ungdomskort. Elever må, etter fylte 20 år, kjøpe et Ung-voksenkort. Mellomlegget mellom prisen for Ungdomskort og Ung-voksenkort vil bli refundert av Agder Kollektivtrafikk AS.

Kriterier for dispensasjon fra skyssordningen:

- På hverdager bør det være minimum timesavganger mellom ca. kl. 07.00 og ca. kl. 23.00. Samme tilbud bør gjelde på lørdager med mulighet til retur fra Kristiansand sentrum frem til midnatt.
- Når det gjelder tilbudet på søndager stilles det ikke krav om timesavganger.
- Det må likevel legges vekt på at tilbudet kan anses som rimelig, og i tilstrekkelig grad tar hensyn til elevenes velferd.
- Når det gjelder pris forutsettes det at ungdomskort ikke skal koste mer enn 50 % av ordinært månedskort.
- De områder i de aktuelle kommuner som er unntatt fra denne regelen fordi rutetilbudet er for dårlig, er det opplyst om i egen informasjonsbrosjyre.

I områder med mindre utbygd rutetilbud kan elever fortsatt få skolereisekort. Se Vest-Agder fylkeskommunes hjemmesider for hvilke områder det gjelder.

Lovgrunnlag: Forskrift til opplæringslova § 10-3.

7. Hvordan søke om skoleskyss

7.1. Hvordan søke om fri skyss

AKT beregner avstanden mellom hjem og skole for samtlige elever på inntakslistene. Skolene mottar skysslistene og administrerer utdeling av elektroniske skolereisekort til nye elevene. Kun dersom opplysningene på skysslisten er uriktig skal eleven sende søknad til AKT.

I disse tilfelle skal søknadsskjemaet signeres og stemples av skolen.

Elever som har elektroniske skolereisekort fra forrige skoleår vil automatisk få nye skolereiser fylt på kortet i henhold til den skolen de er tatt inn på.

7.2. Hvordan søke om skysstilskudd

Elever som er bosatt i Aust-Agder eller Vest-Agder søker av skysstilskudd av AKT. Søknadsskjema fås på skolen eller på AKTs nettsider. Etter at søknadsskjemaet er fylt ut skal det signeres av elevens skole og skolen videresender til AKT.

Søknad om skysstilskudd på hele eller deler av strekningen må leveres manuelt til skolen. Søknadsfrist er 1. september.

8. Misbruk eller tap av skolereisekort

Elevene skal forevise gyldig skysskort ved ombordstigning på bussen. Ved misbruk skal skolereisekortet inndras og det påløper en ekstratakst fastsatt av AKT for å få kortet tilbake. Har eleven mistet sitt skysskort, utsteder skolen nytt kort uten kostnad.

9. Klageadgang

Vedtak om skoleskyss er et enkeltvedtak og kan påklages. Fristen for å klage er tre uker fra vedtaket er mottatt.

Klagen skal gjøre rede for vedtaket som påklages, årsaken til at du klager, den eller de endringer du ønsker i vedtaket og eventuelt andre opplysninger som kan ha betydning for vurderingen av klagen. Klagen bør dateres og skal undertegnes.

Klagen skal sendes AKT, som vil vurdere om vilkårene for å behandle klagen foreligger og om det er grunnlag for å oppheve eller endre vedtaket. Dersom en ikke finner grunnlag for å avvise, endre eller oppheve vedtaket, oversendes klagesaken til Aust-Agder fylkeskommune eller Vest-Agder fylkeskommune. Fylkesutvalgene som klageorgan/-nemd er klageinstans for saker om skyss i videregående skole.

Vedtaket kan gjennomføres selv om du har benyttet klageretten. Det er imidlertid adgang til å søke om utsatt gjennomføring av vedtaket.

Lovgrunnlag: Forvaltningsloven kapittel VI, forvaltningsloven § 42 og Opplæringsloven kapittel 15.

Samordning og administrasjon

AKT har det formelle ansvaret for skoleskyssen på vegne av fylkeskommunene. Planlegging og organisering av skoleskyssen skjer i samarbeid med den enkelte skole. Det skal organiseres og tilrettelegges et skyssopplegg som er rasjonelt og økonomisk forsvarlig. Samtidig må skoleskyssen organiseres slik at elevene får akseptabel reise- og ventetid. Alle søknader om skoleskyss gjelder for ett skoleår.

Start-/sluttider og skolerute må avklares med AKT innen 1. mars hvert år, for påfølgende skoleår.

Det vil være av stor betydning at skolerutene for grunnskolen og videregående skole samordnes regionsvis for å oppnå en rasjonell og kostnadseffektiv skoleskyss. Det skal i størst mulig grad legges opp til felles skyssordning for grunnskole og videregående skole, også for ruter som går gjennom flere kommuner.

Alle ruter defineres som lokalt rutesamband og er åpne for alle reiseformål. Dette innebærer at det i prinsippet ikke skilles mellom skoleruter og "andre ruter". "Vedtekter for reiser med rutebil og for opphold på rutebilstasjoner" (befordringsvedtektene) gjelder følgelig også for skoleelevene.

Samferdselssjefene har fullmakt til å gi bestemmelser om administrasjon av skyssordningen til AKT. Informasjon om dette finnes på AKTs og fylkeskommunenes hjemmesider.